

Een kwestie die er ook aan vast zit is, hoe zit het met de dood, die in de wereld gekomen is door de zonde (Rom. 5 : 12 e.v.).

Dat vond ik vroeger ook een geweldig moeilijke vraag. Maar voor ik daarin allerlei knopen ging doorhakken, ben ik mijn licht gaan opsteken bij mensen die het leven moeten bestuderen en van hen heb ik de informatie gekregen dat er geen leven bestaat of er zit ook dood bij. Het leven en de dood van de cellen gaat in elkaar over en dat kan alleen maar tezamen bestaan. Zolang er leven geweest is, moet er ook dood geweest zijn. Het omzetten van het een in het ander is er altijd geweest, zo lang de schepping er is. Daarmee staan we voor een probleem. Ik zal dat niet even snel oplossen, maar ik wou wel dat iedereen het moeilijke probleem zag en ik wou óók dat kerkmensen ophielden iedereen die zich uit hoofde van ambt en roeping aan het bestuderen van deze vragen zet, meteen te wantrouwen. Ze zouden hen eerder moeten aanmoedigen!

Ik wil tenslotte nog wat zeggen over die evolutie. Er zijn mensen die zeggen: Kuyper was daar dan toch maar op tegen! Ja, dat was hij ook, maar hij was wel zo verstandig om een gaatje open te houden en in een van zijn redevoeringen ongeveer te zeggen: als er een evolutieleer zou bestaan, die aan God de eer zou laten van het Schepperzijn, dan zou ik geen bezwaar hebben. Ik vind dat altijd nog een hele waardevolle regel, iets om over na te denken. Men kan een evolutieleer opzetten om God als Schepper van Zijn voetstuk te stoten, maar men kan ook een evolutieleer opzetten die eenvoudig probeert de werkelijkheid na te tekenen; helemaal niet met de bedoeling om God van Zijn Schepperszetel te verstoten.

Tenslotte; welke rijkdom zit er nu in, vraagt men dikwijls, dat u dit allemaal doet? Waarom is het nodig en waarom houdt u er niet mee op als u ziet dat er zoveel onrust van komt? Inderdaad, af en toe heb ik de neiging om te zeggen: ik houd er maar mee op. Maar dat doe ik toch niet. Ik voel me er echt wel geroepen voor en ik blijf er ook rustig aan staan, om twee redenen.

In de eerste plaats: het is een absolute onmogelijkheid om twee waarheden tegelijk erop na te houden. Daar hebben de ouderen nog niet zoveel last van, maar onze opgroeiende kinderen des te meer. Die hebben op school aan de wand een kaart hangen en daar staat die hele evolutietekening op. Daar zie je op hoe die wereld in zijn duizenden jaren zich ontwikkelde.

Zó leren ze het op school. Plus de ijstijden, de aardlagen, de fossielen enz. Zouden we die kinderen nu in de kerk of thuis iets anders leren dan op school, dan komen ze in hoogst ernstige tegenstrijdigheden terecht. Als we ze werkelijk met elkaar laten strijden — kerk en school — dan verliezen die kinderen — ik kan dat onmogelijk anders zien — op den duur toch hun geloof, want dan leren we ze leven bij twee waarheden tegelijk, en daar *kan* een mens *niet* bij leven.

Dat zit er dus allereerst achter: proberen dat conflict te voorkomen. In de tweede plaats nog iets anders.

Wij worden als we die letterlijke uitleg van Genesis moe-

ten volhouden, gedwongen een *bepaalde uitleg* van de Heilige Schrift te aanvaarden voor onszelf en anderen eraan te binden. Dat wordt dwang, wettisch geloof. Dan brengen we de mensen onder de wet in plaats van onder het evangelie. We knevelen ze en ze worden niet meer blij door het evangelie. Ik geloof dat dat een van de allerbelangrijkste redenen is. Wij moeten dus van achterhaalde Schriftuitleg af omdat wij van de bijbel niet moeten maken wat Paulus de wet noemde. Dat zijn voor mij de beide grote dingen, die maken dat ik vind dat je er mee door moet gaan. De waarheid van *het bevrijdende evangelie* staat op het spel.

Voor de theologie betekent dat: laten we er voor zorgen, dat er een stuk vrijheid en een stuk ruimte is in de gemeenschap die we hebben, voor vernieuwing in de theologie. Daar vaart de gemeente wel bij. Er moet ruimte zijn, anders kan er toch niet gesproken worden, anders bloeit ook de V.U. niet.

Laten we ook zorgen niet achteraan te komen als het om dit soort vragen gaat. Wat blijft er anders over van het ideaal van de V.U.? De ogen sluiten voor de vragen kan iedereen wel. We zijn al zo vaak achteraan gekomen. Sommige mensen zeggen zelfs dat we al lang te laat zijn, zelf zijn ze al lang ergens anders heen op stap.

Laten we ons best doen om niet de laatsten te zijn die een reëel, concreet, christelijk antwoord proberen te geven op de vragen die er vandaag zijn.

En het meest belangrijke: laten we het een verrukking vinden om vandaag te leven. Ik geloof dat we leven in een tijd, waarin geweldig veel aan de hand is, veel mooie dingen, veel mogelijkheden om ons helemaal en echt christelijk in te zetten voor mens en wereld.

Laten we daar samen gebruik van maken.